

KOKEMUSKOULUTUSTEN LAATU JA YHTENÄISYYS

(*Kokemusasiantuntija ja muut vastaavat nimikkeet kuten kokemustoimija ja kokemusosaaja)

Kokemustietoa jalostetaan kokemuskoulutusten avulla niin, että sitä voidaan hyödyntää koulutettujen kokemusasiantuntijoiden tehtävissä. Tässä mallissa kokemusasiantuntijaksi* on mahdollista opiskella esimerkiksi järjestöissä, hyvinvointialueilla ja oppilaitoksissa. Oppilaitosten ulkopuolisten koulutusten laatu on todennettu kuitenkin aina jollakin tavoin.

Matalimman kynnyksen laadunhallintana on oman oppimisympäristön (koulutukset ja kokemustoiminta) osaamisen kehittämisen mahdollisuuksien tunnistaminen **PAIKKO-järjestelmän** avulla. Paikon kautta kirjataan oman oppimisympäristön tiedot ensisijaisesti suhteessa Kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinnon osan ”Kokemusasiantuntijana ja vertaisohjaajana toimimisen” ammattitaitovaatimukseen. Oma oppimisympäristö voi olla suppeampi tai laajempi kuin tutkinnon osan tavoitteet. Tärkeää on avata oman oppimisympäristön tiedot mahdollisimman läpinäkyvästi. Raportin julkaisun jälkeen kouluttajat voivat laatia valtakunnallisesti vertailukelpoisia osaamistodistuksia huolimatta siitä, että koulutukset voivat vaihdella sisällöiltään ja laajuuksiltaan. Osaamistodistuksesta ei saa osaamispisteitä tai opintopisteitä. Se on verrattavissa laajennettuun työtodistukseen, jossa hankittu osaaminen on kuvattu tutkinnon perusteiden kielellä.

Paikko on osaamisperusteinen järjestelmä, jossa olennaista ei ole koulutuksen kesto tunteina tai opetusmenetelmät vaan karttunut osaaminen. Se ottaa huomioon kokemusasiantuntijakoulutusten kohderyhmien monimuotoisuuden, erilaiset oppimistavat ja -tahdit. Yhtenäiset osaamistodistukset helpottavat myös osaamisen täydentämistä eri koulutuksista. Samoin oppimisympäristöjen

tunnistaminen ja osaamistodistukset helpottavat julkisen ja kolmannen sektorin yhteistyötä kokemustoiminnassa, kun laatu ja yhdenvertaisuus voidaan paremmin varmentaa.

Järjestöjen ja hyvinvointialueiden on mahdollista myös tehdä **yhteistyötä oppilaitosten kanssa**. Ne voivat toimia oppilaitoksen oppimisympäristöinä niin, että kokemuskoulutuksen ja -toiminnan jälkeen on väylä oppilaitoksen ammattiosaamisen näyttöön, jossa voi suorittaa osaamispisteitä esimerkiksi juuri ”Kokemusasiantuntijana ja vertaisohjaajana toimimisen” tutkinnonosasta. Koulutus voidaan järjestää myös useamman järjestön alueellisen verkoston kautta.

Ammatillisiin oppilaitoksiin voi mennä myös suoraan opiskelemaan ”Kokemusasiantuntijana ja vertaisohjaajana toimimisen” tutkinnonosaa. **Ammattikorkeakoulut ja opistot** voivat tarjota kokemusasiantuntijakoulutuksia täydennyskoulutuksina tai vapaan sivistystyön kursseina. Oppilaitosten koulutuksissa on aina taustalla oppilaitosten pedagoginen laatu.

Opintokeskusten, kuten Siviksen, jäsenjärjestöjen on myös mahdollista viedä koulutuksia **valtakunnalliseen opintorekisteriin Koskeen**. Opintokeskuksista saa tukea koulutusten muokkaamiseen Koski-kelpoisiksi. Koski-järjestelmän koulutukset on suunniteltu ja opintopisteytetty osaamislähtöisesti. Järjestelmää hyödyntämällä järjestöjen koulutuksista on mahdollista saada opintopistesuorituksia omaan Opintopolkuun.

Tavoitteena on, että kokemuskoulutusten monimuotoisuus on mahdollista säilyttää, mutta samalla kaikki koulutukset ovat jonkin laadunhallinnan piirissä. Tämä tuo selkeyttä ja vahvistaa kokemustoiminnan asemaa.

Sosiaali- ja
terveysministeriön
RAHOITTAMA